
FÆLLESSKAB I UDVIKLING

HADERSLEV KOMMUNE

VENSTRE

HADERSLEV KOMMUNE

AKTIV MED VILJE, HJERTE OG SYNERGI

De seneste otte år er det lykkedes os at få styr på økonomien på erhvervsfremme og det, der skal skabe råderum til at kunne udvikle.

Indrømmet - det har ikke været uden udfordringer. Nødvendige holdningsændringer og nødvendige omrokeringer, en pandemi, udskiftninger i direktionen og indkøringen af en ny kommunaldirektør.

Det er markante fremskridt, som vores afgående borgmester HP Geil efterlader. Det er samtidig noget af en stafet, der nu overdrages til Mads Skau som den nye borgmesterkandidat for Venstre i Haderslev.

Vi er nået langt på otte år - men der er langt igen.

Fra at skulle lukke hullet i båden, skal vi nu have båden op i fart. Vi har været gode til at få enheder til at fungere hver for sig. Nu skal vi have dem til at fungere sammen.

Venstre går til valg på et løfte om synergi. Vi vil ikke kun spare. Vi vil blive bedre til det, vi allerede gør. Vi vil tvinge synergitænkning ind på alle ledelsesniveauer i Haderslev Kommune, hvor alle ledere fremover vil blive målt på deres evne

til at få kommunen til at arbejde sammen. Mål, der ikke kan indfries uden at inddrage borgere og kolleger.

Vi skal ikke tabe borgere og virksomheder mellem kommunale kasser, når det så åbenlyst kunne have været gjort smartere. Denne viden SKAL vi samle op og handle på. Vi har så mange dygtige og engagerede medarbejdere, som, vi er overbeviste om, vil elske at arbejde smartere for borgerne - vi skal sætte medarbejdernes store indsigt og engagement frit.

I Haderslev Kommune skal det være

-**Lettere at være borger**

-**Lettere at være virksomhed**

-**Lettere at have udfordringer**

-**Lettere at få hjælp og komme videre**

Med synergi vil vi frigøre ressourcer i form af tid og penge. Penge, der kan investeres og udvikles for, penge, vi også kan sænke skatten med.

I dette valgprogram vil du finde måden, hvormed vi vil implementere denne synergitænkning. Til fordel for dig og dine medborgere.

VIGTIGE OMRÅDER

VI VIL SIKRE IMPLEMENTERINGEN AF SYNERGI Gennem konkrete initiativer, der har til formål at bringe kommunen tættere på borgerne og borgerne tættere på kommunen.

Synergi Kultur i Kommunen

Synergier opstår ikke bare, fordi vi siger, de skal. Det kræver, at der tales om det og ledes efter det. Synergi opstår heller ikke, hvis en medarbejder har fået en god idé, men ingen er motiverede til at gribe den.

Vi tror på, at synergikulturen kan skabes med det rette fokus fra ledelsen, og hvis ledelsen i særdeleshed bliver målt på sin evne til at skabe den.

Vi vil indføre et klart princip, hvor alle ledere i Haderslev Kommune skal måles på deres evne til at samarbejde og skabe synergi med andre afdelinger.

Du må gerne sige, at vi ønsker at tvinge det fokus igennem, for det vil vi. Det skal være slut med at tabe borgere og virksomheder mellem kommunale kasser, når det så åbenlyst kunne have været gjort smartere. Den viden SKAL vi samle op og handle på.

Vi har så mange dygtige og engagerede medarbejdere, som, vi er overbevist om, vil elske at arbejde smartere for og med borgeren i centrum - vi skal sætte medarbejdernes store indsigt og engagement frit. Vi skal gøre livet lettere for hinanden.

Borgerne først - altid

55.000 ved bedre end 31. Alt for ofte fremlægger vi som kommune sager, hvor borgerne ikke reelt inddrages, men hvor vi blot spørger ind til deres holdning til en given sag. Det ønsker vi at vende om.

Vi vil indføre en procedure, hvor vi i stedet for at fremlægge et projekt fremlægger idéen om et projekt. Ved at inddrage borgerne som det første i processen tror vi på, at vi i fællesskab kan skabe langt bedre projekter. Vi tror på, at vi kan få belyst langt flere aspekter, end hvis vi nærmest er færdige, inden vi spørger.

Solceller og vindmøller - grøn energi. Ingen har noget imod det, men det har naturligvis en betydning, om man skal have en 50 meter høj vindmølle i sin egen baghave,

Lad os i stedet mødes om, at vi gerne vil have X-antal hektar solceller - men hvordan? Hvad tænker borgere og virksomheder? Skal de på kommunens bygninger? Skal de ud på landet?

Hvad mener du?

Vi tror også på, at når vi inddrager borgerne så tidligt, så vil det give hurtigere behandlingsprocesser og ikke gå i stå i politisk usikkerhed. Det er ingen idémager tjent med. Det er ikke en rimelig behandling af kræfter, der ønsker at investere i vores herlige kommune.

Klima, bæredygtighed og synergi på dagsordenen

Vi vil sætte klimaet på dagsordenen. Bogstaveligt talt. I alle sagsfremstillinger vil der fremover skulle være nye punkter på linje med økonomi og borgerinddragelse.

Der vil blive tilført punkter:

KLIMA:

Hvilken påvirkning har denne sagsfremstilling på klimaet?

BÆREDYGTIGHED:

Hvordan flugter denne sagsfremstilling med FNs 17 verdensmål.

SYNERGI:

Her italesættes det, hvordan netop denne sagsfremstilling medvirker til at skabe synergi til andre projekter.

BORGERINDDRAGELSE:

Hvordan sikres det, at borgeren er inddraget i processen.

Ved at det helt praktisk kommer på dagsordenen, kan embedsværket hjælpe politikerne til at træffe de rigtige beslutninger. Ja, med beslutningen om at komme det på dagsordenen tvinger vi dem til at tænke i de retninger vi fra politisk side, ønsker fokus skal være på.

MARKANTE PROJEKTER

Rent vand - rent potentiale

Venstre vil rense Haderslev Fjord, Haderslev Dam og Inderdammen

Ja, du læste rigtigt. Forestil dig, hvis vi kunne bade i Damparken. Lige der mellem de to broer. Forestil dig, at den strand, der er etableret i Haderslev Fjord, rent faktisk kunne bruges. At man kunne bade fra kajen ved Street-dome. Lige dér - midt i hjertet af kommunen.

Forestil dig så, hvad det kunne skabe af liv og stemning - havnebad og hygge helt på linje med de større byer. Hvis de kan - så kan vi også.

Flotte installationer kunne bygges, og mon ikke en café eller andet ville følge - det gør det typisk, hvor mennesker samles.

Det store problem ligger længere inde ved Inderdammen, hvor

forurening i for mange år har fået lov at ligge. Men det er der løsninger for. Bliver det billigt? Helt sikkert ikke - men vi tror på, at det bliver investeringen værd, og som over en årrække vil kunne mærkes på turisme, bosætning og lysten til at være ung i vores kommune.

Skal skatten ikke sænkes med det samme, ville dette være en prioritet for Venstre.

Synergifabrikken på Det Gamle Rådhus

Haderslev Erhvervsråd skal flytte, som projektet med Jomfrustien folder sig ud. Bygningen Erhvervsrådet bor i i dag skal inden for kort tid rives ned og erhvervsrådet finde nye lokaler.

Vi foreslår, at vi bruger det forladte Rådhus midt i Haderslev. Her vil vi samle Haderslev Erhvervsråd.

Vi vil etablere et iværksætterhus, hvor unge ildsjæle kan jagte deres drømme. De skal kunne starte billigt og lige nede midt i byen, hvor de om aftenen kan trække ned i byen og være med til at skabe liv på restaurationserne. Det må godt være attraktivt for andre unge at prøve ting af. Det skal være sexet at være iværksætter. Det tror vi

på, at vi kan opnå ved at flytte dem ned midt i byen.

Vi vil i samme bygning huse Turistbureauet og Haderslev Butikkerne. Det er på tide, at det kommer tilbage ned midt i byen, hvor butikkerne findes, og turisterne rent faktisk færdes - lige ved busstationen.

Tænk gerne selv videre på tanken - for hvad hvis vejledningen til de unge rykkede ind også. Hvis der var studievejledning her. Hvis der var en stor væg og digitale skærme med opslag om små jobs og praktikpladser.

Hvis skolerne fik eksterne lokaler dernede - lige midt i et miljø, der

kan inspirere dem til at jagte deres drømme og starte virksomhed lige her i Haderslev Kommune.

Hvad hvis iværksætteri var en naturlig del af folkeskolen? En måde hvor eleverne allerede fra en tidlig alder møder og samarbejder med virksomheder om hverdagens udfordringer og problemstillinger. Hvor Synergi-fabrikken bliver mødested for iværksætteri og forandring.

Mulighederne er mange og faciliteterne tilgængelige som aldrig før. Vi skal involvere borgerne i idéer som streetfood mellem rådhus og katedralskole. Med uddannelser på katedralskolen eller måske noget helt tredje.

MADS SKAU

Præsentation af Mads Skau - borgmesterkandidat

Haderslev Kommune er hvor jeg har boet hele mit liv. Faktisk lige i midten, i Hammelev, hvor jeg er 11. generations landmand på Skovgaard.

Igen et helt liv har jeg set kommunen udvikle sig. Jeg har brugt kommunens mangfoldighed, levet og arbejdet i den. Det er ikke alle der ved det, men faktisk sad jeg i byrådet i Haderslev Kommune frem til 2009, hvorefter jeg forlod politik for en periode. I 2018 meldte mig under fanerne igen, denne gang til Regionsrådet hvor jeg har siddet lige siden, indtil jeg for et år siden igen meldte mig klar til at dedikere mig til Haderslev Kommune igen - denne gang som borgmesterkandidat.

Det er noget ganske særligt at gå efter Borgmesterposten, for det er store sko at fylde når HP træder af. Det er et stort arbejde han har lagt og resultaterne tydelige.

Siden 2009 har jeg dog ikke afskåret mig helt fra kommune og politik. Jeg har brugt tiden på at observere aktiviteterne fra distancen, og de seneste år i Regionsrådet har givet mig mulighed for at bygge et stærkt netværk og lære fra andre kommuner. Se det andre kommuner har gjort godt. Det de har gjort smartere end os. Denne store viden tager jeg med mig og glæder mig til at bringe den i spil for Haderslev.

Jeg føler mig mere end klar og særdeles godt forberedt.

Jeg tror nemlig på at vi i Haderslev Kommune kan blive et endnu bedre fællesskab end vi er i dag. Det er

ikke det samme som at sige vi ikke er gode til at samarbejde nu. Det er vi, men de seneste otte år har det været nødvendigt at prioritere, at få styr på økonomien. Få styr på rammerne. Perioden kan for mange fremstå borgerligt ensidigt, men det har været en nødvendig prioritering. Nu er der styr på det og vi afvikler gæld i et hastigt tempo. Det er nu tid til, at få det hele til at arbejde bedre sammen.

Jeg og et ambitiøst Venstre hold går derfor til valg på at lede en bedre og mere samarbejdende kommune. En kommune med økonomien i orden, en økonomi der giver os muligheder for at investere i bedre løsninger. Det er et stærkt fundament for at skabe varige forandringer.

Derfor indfører vi ikke skattelettelser som det første, men vi skal sammen bringe os et sted hen, hvor det er muligt. Kernevelfærden kommer først. At serviceproduktet Haderslev Kommune er helt på plads, før vi gør andet.

Vi går således til valg på at frigøre ressourcer ved at jagte synergier. Ordet lyder måske lidt fortærsket, men vi skal gøre alle ansvarlige for at samarbejde - for at tale om samarbejde og måle hinanden på at forandringen også sker. Fra den kommende nye kommunalbestyrelse, til hele ledelsen i Haderslev Kommune.

Vi tror i Venstre på der ligger masser af potentiale for vores kommune, når den ene hånd begynder at interessere sig for hvad den anden laver og så også handler på den viden.

Som du læser gennem Venstres valgoplæg, vil du kunne genkende denne tænkning i alle facetter. Derfor må du altid gerne udfordre os når du ser muligheder for at gøre noget smartere end vi gør i dag. Udfordre os på at ville mere for miljøet, for bosætningen, for erhvervslivet, for det der betyder noget for dig.

Får jeg mandatet til som borgmester at lede denne forandring, skal du vide at du betyder noget. Jeg kommer til at inddrage borgere og erhvervsliv i langt højere grad end I måske er vant til - for det siger sig selv, at 55.000 borgere ved mere end 31 folkevalgter.

Jeg lover derfor at være jeres repræsentant for en samarbejdende Haderslev Kommune hvor lysten til at se fremtiden for hinanden, skal overskygge det, der måske tidligere stod i vejen.

VENSTRE

ERHVERVSLIV

Ser man otte år tilbage, var Haderslev Kommune blandt landets 10 mindst attraktive erhvervskommuner. I dag nærmer vi os den øverste tredjedel. Vi havde bundplaceringer i sagsbehandlingstid og dialog med kommunen - i dag er vi i landets absolutte top.

Vi stod med et splittet erhvervsfremmesystem. I dag står vi med et stærkt Haderslev Erhvervsråd og en samlet organisering af turisme, handel og erhverv i tæt samarbejde med Kommunen.

Vi var dårlige til at bruge de lokale virksomheder - i dag er vi blandt landets bedste til at bruge private leverandører og bringe hinanden i spil.

Vi har gjort mange ting rigtigt - men der er stadig langt endnu.

Det er væsentligt for vores fremadrettede indsats, at Haderslev Kommune er kendetegnet ved mange mindre og mellemstore virksomheder. Sandsynligheden, for at vi i morgen henter

en af landets største virksomheder til kommunen, er marginal. Misforstå os ikke, vi skal gøre det lettere at se mod Haderslev - alle skal være velkomne, og de vil elske kommunen. Men vi tror på, at det er nemmere at hjælpe alle vores eksisterende virksomheder til at få yderligere én medarbejder hver, end det er at tiltrække én virksomhed med 1000 nye arbejdspladser.

Vi vil derfor i den kommende periode arbejde for at forbedre vilkårene for de virksomheder, der allerede er her. Ingen virksomhed i Haderslev Kommune - hverken lille eller stor - skal opleve besvær med at udøve deres professionelle virke som forretning. Vi skal altid være til rådighed, og hjælpen skal være lettilgængelig - for dem der allerede er her.

Vi tror på, at et reelt og fantastisk erhvervsklima larmer mere end det at gå ud og sige, at man har et. Hårdt arbejde - samarbejde med virksomhederne i centrum.

- Vi vil omdanne det gamle rådhus til "synergi-fabrikken" i et endnu stærkere samarbejde mellem Haderslev Kommune og Haderslev Erhvervsråd.
- Vi vil sikre - at ingen virksomheder - nye som eksisterende - er efterladt uden kommunikation om erhvervsfremme. Passivt medlemskab til alle virksomheder i Haderslev Erhvervsråd. Vi skal sikre en tæt dialog med ALLE virksomheder registreret i kommunen. Både så de altid har kort vej til hjælp - men også så vi altid kan kontakte dem i forhold til, at vores set-up matcher deres behov.
- Hærvejsmotorvejen står højt på ønskelisten, og den skal udgå fra Haderslev Nord.
- Vi vil styrke Vojens som infrastrukturelt bindeled for transport fra land og luft. En dobbeltsporet jernbane og en perfekt lufthavn til formålet gør Vojens til det oplagte knudepunkt. Hærvejsmotorvejen vil forstærke denne position for eksisterende som kommende virksomheder.

TURISME

Aktive med hjerte og vilje - Acture Park. Det er vildt at tænke på, hvor langt Haderslev Kommune har rykket sig på dette område de sidste 8 år - og alligevel føles det som om, vi nærmest kun lige er startet.

Fundamentet er fantastisk, men det kunne trænge til et ekstraordinært fyrtårn. Det tror vi på, at vi kan skabe ved flyvestationen i Skrydstrup. Her samles turister allerede til en helt unik aktivitet - bare for at se på fly. Det vil vi løfte videre og gøre til en oplevelse. Fighter Wing skal gøres til turistdestination.

I Haderslev Kommune har vi noget for alle turister! De aktive, dem som elsker vand og strand, naturelskere, vandrere og cyklister, dem, som elsker fly af den hurtige slags og dem, der vil have ro. Plus, du bor flot midt i naturen. Det vi ikke har - det kan du køre til på en dag og komme retur i din dejlige feriebolig.

- Skabe turistdestination ved Fighter Wing Skrydstrup i samarbejde med Haderslev Erhvervsråd.
- Skabe Camino Haderslev - kommunen rundt på cykel eller til fods.
- Skabe en gang og cykelbro over havnen i Haderslev - "X-Yacht broen", der skal forbinde Starup med supercykelstien, havnen og Streetdome.
- Skabe nyt friluftsbad ved Streetdome og udbygge det eksisterende ved Vedsted sø, mens vi renser fjorden.
- Turistinformationen ned i det Gamle Rådhus.

VENSTRE

ARBEJDSMARKED OG BESKÆFTIGELSE

Det er ingen hemmelighed, at der har været udfordringer med jobcenteret, og store udskiftninger har været nødvendige.

Ny ledelse er indsat - ny strategi og vision er i gang med at blive udrullet, og effekterne er allerede nu ikke til at tage fejl af.

Jobcenteret er fyldt med dygtige medarbejdere, og Venstre har længe talt om borgeren før systemet. Vi tror på, at vi for at kunne opnå dette skal arbejde på at sætte medarbejderne foran systemet. Det lyder måske lidt kryptisk - men vi har en tendens til at alt ender i kasser, og at vi ikke tænker på tværs.

Kodeordet for Venstre er "ordentlighed". De, der kan arbejde, skal arbejde. Dem skal vi hjælpe og tilskynde til at finde vej tilbage til arbejdsmarkedet - og det skal ske på en ordentlig måde. En værdig måde

med respekt for det enkelte menneskes ønsker og behov. De, der ikke kan arbejde, skal stadig opleve et ordentligt og meningsgivende forløb videre.

Det handler om ledelse - og om de rigtige forudsætninger for ledelse. Alle ledere skal trænes i, at organisationen ser borgeren - ser efter synergier og måles på, om de gør det. Vi tror på, at vi ved at sætte fokus på borgerens rejse med kommunen kan gøre op med kassetænkning. Når vi samarbejder på tværs, kan vi komme meningsløse og nedværdigende forløb til livs. Når vi ser udfordringerne med borgernes øjne, får vi fokus på at skabe helhedsorienterede løsninger.

Vi tror også på, at når vi træner alle i at samarbejde med borgeren i centrum, så frigør det ressourcer, skaber arbejdsglæde og bedre oplevelser samt faktuel service i enhver kontakt med kommunen.

- Vi vil have fokus på ledelse. Fokus på resultater gennem synergi. Alle ledende medarbejdere vil fremover blive målt på deres evne til at skabe helhedsorienterede og meningssskabende forløb for borgerne.
- Vi vil kommunikere bedre. Vi ved godt, at vi på mange områder er budbringer for en afgørelse baseret på love og paragraffer - på noget, der er sort-hvidt. Men vi er stadig herre over, hvordan vi vælger at kommunikere det. Hvordan vi formidler.
- Vi vil møde borgerne, hvor de er. Det skal være fleksibelt at have kontakt til jobcenteret i forhold til, hvor de bor, og det skal gerne være muligt med virtuelle møder, når det giver mening.
- De, der kan arbejde, skal. De, der ikke kan arbejde, skal hjælpes bedst muligt videre.
- Vi vil have fat om de unge tidligere. Beskæftigelses- og uddannelsesindsatsen skal starte allerede i overgang mellem folkeskolen og ungdomsuddannelser - de 15 til 18-årige.

ØKONOMI

Alt starter med en stærk og robust økonomi. Det er grundlaget for, at vi kan udvikle vores kernevelværd og skabe vækst. I dag går det godt - men det har det ikke altid gjort. Da vi overtog for otte år siden, var gælden vokset eksplosivt, men nu har vi styr på økonomien igen.

I Haderslev Kommune er økonomien særlig vigtig, fordi vi har et højere udgiftspres end en gennemsnitskommune samt lavere indtægter. Vi har ikke de allerstørste virksomheder, vi har flere mellemstore og rigtigt mange mindre. Så når indtægtsgrundlaget er spinkelt, skal vi holde tungen lige i munden.

At skatten stadig bør ned er indiskutabelt. Det er for dyrt at bo i Haderslev kommune. Men vi skal først bringe os et sted hen, hvor det er muligt, og vi har endnu et stykke vej at gå, før vi er der, for selvom økonomien er vigtig - er der noget, der er vigtigere end andet.

Vi er nødt til at sikre os, at der er økonomi til at tage os godt af vores stigende antal ældre. Derfor kommer kernevelværdsopgaverne først og dernæst skattelettelser. For det er ved at skabe vækst - flere indbyggere, flere jobs, bedre uddannelse - at vi med tiden kan gøre Haderslev kommunes fundament så robust, at vi kan sænke skatten.

- Sikre økonomisk råderum til at tage os af det stigende antal ældre.
- Vi vil prioritere bygningsmæssig opdatering af institutioner og plejeboliger.
- Vi opfører ikke anlæg på bekostning af kernevelværd. Ældreområdet er for vigtigt over den kommende periode.
- Indføre permanent, stående udvalg for vækst og velfærd. Dette udvalg skal have stærkt fokus på uddannelse, bosætning og arbejdspladser - disse tre skal være løftestang for at skabe og sikre det økonomiske grundlag for Haderslev kommunes fremtid.
- Vi vil sikre økonomien og afvikle yderligere 100 mio. kroner over den kommende valgperiode.

VENSTRE

UNGE OG UDDANNELSE

Unge skal inddrages, unge skal have en stemme! Vi skal ikke være naive - mange unge vil søge væk fra kommunen, inden de fylder 25 år - og det er helt okay. Vi skal være bedst, mens de vokser op, men vi har også brug for, at de tager ud og uddanner sig. Vi skal være gode til at skabe morgendagens succeshistorier til hele verden.

Haderslev Kommune skal for alle stå som et ganske særligt sted at vokse op - at være ung - og et attraktivt sted at vende tilbage til, når der skal stiftes familie.

Vi skal derfor gøre mere for at lære

dem om Haderslev Kommune, lære dem om mulighederne for at engagere sig og omvendt. Hvor vi tidligere talte om borgerinddragelse, er der her tale om ungeinddragelse

Det er således vores opgave at skabe rum, som de unge over hele kommunen kan se sig selv i, og som de har lyst til at være i. Vi vil involvere dem, give dem medindflydelse og ressourcer til at skabe. Indsatser, der sikrer, at ingen unge tabes i overgangene fra et stadie til et andet.

Haderslevs unge skal føle sig som betydningsfulde og ansvarlige i egen hverdag.

- Vi vil etablere miniråd (5.-6. klasse), ungeråd (7.-9./10. klasse) og ungdomsråd (16-25 år).
- Udvikle "Ungdomskassen" - en unge-borgerbudgettering, hvor unge engageres i positive fællesskaber om merværdi rundt i kommunen.
- Vi vil sikre attraktive fritidsaktiviteter i nærheden af vores ungeuniverser.
- Vi vil deltage i etablering af en jobbank, gerne drevet af uddannelser eller anden aktør. Et sted, hvor alle småjobs samles og gøres synlige, fysisk som online. Tilknytning til arbejdsmarkedet skaber robuste unge.

VOKSENOMRÅDET OG SOCIALOMRÅDET

Alle mennesker er forskellige. Derfor er de helt grundlæggende kerneværdier på området, og som al praksis og udvikling skal ske ud fra: Ordentlighed, empati, nærhed og valgmuligheder.

Vi er ikke ens. Vi har forskellige ønsker og prioriteter i vores liv. Derfor lever vi vores liv forskelligt. Det gør vi hele livet igennem, og det gør vi uanset alder eller handicap.

Det er vigtigt, at vi som kommune viser respekt over for menneskers forskellige ønsker og prioriteter. Som kommune skal vi have flere modeller til rådighed, en bred vifte af tilbud så vi i endnu højere grad kan imødekomme den enkeltes ønsker og behov.

Faktum er, at et stigende antal unge voksne lider af angst, spiseforstyrrelser og andre psykiske lidelser. Hvis ikke vi får hjulpet dem med deres problemer tidligt i deres forløb, så viser al erfaring, at problemerne flytter med ind i deres voksenliv. De får måske ikke den uddannelse, de kunne have fået, de trækker sig fra sociale relationer, og de bliver ikke selvforsørgende.

Spørgsmålet er, om vi har de rette kompetencer og behandlingstilbud til dem?

De stigende problemstillinger kræver, at vi virkelig tænker i synergier og gode samarbejder på tværs af kommunen med borgeren i fokus.

- Vi vil udvikle fagligt stærke behandlingstilbud til de, som har det behov - på tværs af vores medarbejdere i bostøtten og lokalpsykiatrien og gerne sammen med fagfolkene i regionens ungepsykiatri.
- Vi skal lave udviklingsforløb for unge med sociale, faglige eller personlige udfordringer.
- "Vejviseren" - lettere adgang til socialfaglig hjælp - og til netop den hjælp, som borgerne selv finder relevant, vigtigst og meningsfuld. Vejviserne rykker ud til steder i hele kommunen og har ugentlige mødetider flere steder, sådan at hjælpen kommer til borgerne nær der, hvor de bor.
- Vi vil ansætte en generel pårønderådgiver, der kan rådgive pårørende bredt. Pårørende er en væsentlig ressource - ikke blot for den enkelte borger, men også for kommunen.
- Praksisnær kompetenceudvikling! Læringen skal ske helt ude i den daglige praksis som sidemandsoplæring og ikke på fjerne kursuscentre.
- Vi vil etablere en task-force til at forenkle og forbedre information og ansøgningskemaer.
- "Alt det, der ikke er svært, det skal ske nært". Succesfuldt pilotprojekt, hvor ansvar for revisitering af borgere ligger hos medarbejderne, skal rulles ud i resten af organisationen.
- Vi vil etablere et pilotprojekt med selvstyrende teams, hvor medarbejderne selv tilrettelægger opgaverne imellem sig. Vi vil identificere måder, hvormed medarbejdernes viden og kompetencer kommer i spil. Det gør vi ved at vise tillid og give ansvar.
- Vi vil fremme tværfaglighed i ældreplejen. Derfor skal sygeplejersker, sosu'er, fysioterapeuter og ergoterapeuter sidde fysisk sammen ude i de enkelte distrikter.
- Vi vil udvikle nye plejetilbud til ældre, så der skabes en mere fleksibel adgang mellem plejecenter og eget hjem.

BØRN OG FAMILIE

For mange børn har ikke en tryk opvækst. De allerførste dage, uger, måneder, år, er altafgørende for, om børn får en god start på livet. For mange har ikke en tryk tilknytning til deres forældre - det har store konsekvenser. Først og fremmest for barnet og familien, men også for os som samfund.

Rigtig meget er opnået ved at sætte tidligt ind med råd, hjælp og vejledning til både forældre og børn.

Vi ønsker ikke at efterlade nogen, og vil forsøge at hjælpe, hvor det er muligt. Vi vil skabe tilbud, der kan hjælpe familierne, hvor de er.

Det betyder også at indsætte "flyvervikarer" - en person, der kan indsættes og passe børnene, mens dagplejemor er til tandlæge eller lignende. Sådan undgås gæstedagleje ved mindre fravær, og børnene opnår en større tryk i kendte rammer.

- Vi vil etablere forældregrupper og familie-højskoler under titlen "1266 dage, for en bedre fremtid!".
- Mere tryk og færre gæstedaglejedage gennem ordning med "flyvervikarer".
- Vi vil oprette flere "børnecentre" i Haderslev Kommune - bæredygtige dagtilbud og skoler, der hvor familierne bor.
- Vi vil udvikle nye skoletilbud til børn og unge - mellem de almene skoler og specialskolen.

KLIMA, MILJØ OG BÆREDYGTIGHED

Klimaet skal på dagsordenen i Haderslev Kommune. Helt lavpraktisk. Der skal af alle sagsfremstillinger fremgå punkter, hvor alle sager fremadrettet skal behandles og vurderes i et klima- og bæredygtighedshensyn.

Skal vi forvente det af vores borgere, skal vi kunne gøre det selv. Måske kommunen skal være en CO2-neutral turistdestination?

Med en ambition om at efterleve de 17 verdensmål, skal de op på vores

dagsorden. Det betyder også, at vi stiller krav til alle, der leverer til os. Vi skal understøtte den grønne omstilling og drive den fremad, hvor det er muligt, og hvor vi selv har indflydelse.

Vi tror på, at vi kommer længst ved at involvere borgere og virksomheder i indfrielse af ambitiøse mål. Derfor skal vi samarbejde om alt fra de små ting til de større - lede efter synergier og CO2-reduktioner i fællesskab

- Klima på dagsordenen for alle sagsfremstillinger.
- Samarbejde med Provas om kampagner til lokale adfærdsændringer i husstandene.
- Understøtte den grønne omstilling i Haderslev Kommune og hos kommunens virksomheder.
- Undersøge muligheder for el-ladestander i alle lokalsamfund og centerbyer.
- Prioritere el-busser ved næste Sydtrafik-udbud.
- Borgerinddragelse for lavthængende frugter.
- Borgerinddragelse for lokal indfrielse af Parisaftalen.

VENSTRE

KULTUR, FRITID OG LANDDISTRIKTER

Et mangfoldigt og rigt kultur- og fritidsliv både på land og i by sikrer vores fysiske og mentale sundhed, når vi ikke er på arbejde. Det har en betydning, at der sker noget rundt om os. Smukke ting, aktive muligheder og underholdning.

I en stor kommune vil alle områder ikke være ens. Hvor der i de tættere befolkede områder i kommunen investeres tungere, så drives kultur- og fritidslivet i landdistrikterne som oftest af ildsjæle. Det kan give mening - men alle skal opleve samme adgang til muligheder og mangfoldighed.

- Det skal som frivillig være let at komme i kontakt med kommunen - når de frivillige har tid. På deres præmisser og ikke kun inden for kommunens normale åbningstider.
- Vi skal etablere tydelig skiltning og information, der kan synliggøre attraktive naturoplevelser.
- Kortlægning af naturpotentialer, således at vi gør naturområder tilgængelige og brugbare på forskellige niveauer.
- Fortsætte med borgerbudgettering, idet det fremmer samhørighed, ejerskab og skaber fællesskaber. Det kan udvikle landdistrikterne fra Fole i vest til Årø i øst.
- Bevare og sikre skoler og børnedagtilbud, så længe det anses som socialt og fagligt forsvarligt
- Sikre sikker infrastruktur. Børn, voksne og turister skal afsted på cyklerne, og alle skal kunne cykle og færdes sikkert mellem den specielle trafik, der findes på landet.
- Forum Vojens og Vision Gram er gode eksempler på, hvordan vi kan styrke demokrati og borgerinddragelse. Den slags skal vi have mere af.

Vi skal sikre og udbygge et varieret og aktivt foreningsliv båret af engagerede ildsjæle og frivillige. Kommunen skal gennem dialog og samarbejde understøtte disse værdifulde fællesskaber, så alle har mulighed for at deltage - om du er fra land eller by, barn eller gammel, dansk eller tilflytter.

Vi skal dyrke vores fyrtårne - store som små. Vi skal bakke op om de nye initiativer og vise, at det kan betale sig at prøve ting af. Det er den energi og dét engagement, der er den sande kulturoplevelse. Når 2+2 giver 5.

SOCIALOMRÅDET

Næsten otte år er brugt på at få styr på det børnesociale område. Fagligt som økonomisk. Det er nu på tide at udvide områderne og begynde at tænke indsatserne på tværs.

Med nyansættelsen af en fritidsguide er fundamentet skabt for et stærkt

samarbejde blandt lokale aktører. Vi vil derfor påbegynde arbejdet med at se på tværs og identificere områder, hvor indsatserne i Socialudvalget kan bidrage til værdiskabelse og synergi andre steder.

- Skabe gode arbejdsbetingelser for den nye fritidsguide, der kan hjælpe udsatte unge ind i foreninger eller fritidsklubber.
- Vi vil skabe samarbejdende faggrupper og kompetenceudvikling med borgeren i centrum.
- Integration skal have endnu mere fokus. Vi foreslår, at vi samler kræfterne på området, og flytter indsatsen til Socialudvalget. Ved at samle viden og hænder tror vi på en øget effektivitet og dialog.

SUNDHED

Sundhed er ikke noget, der tilhører særlige politiske kasser. Sundhed er et tema, der går på tværs af alle vores indsats. Fra at få cykelhjelm og cykler frem til de mindste - både til skole og aktiviteter - og sikre, at der er gode cykelstier, som de trygt kan færdes på, til at tænke musik og kultur ind. Sundhed er meget mere end blot bevægelse. Vi tror således på at gøre tilbud tilgængelige og attraktive - så bliver det nemmere at sætte ind forebyggende. Det betaler sig. Særligt på den lange bane.

Med etableringen af vores sundhedscentre er vi nået langt, men vi skal videre. I et tæt samarbejde mellem kommune, praktiserende læger og

andre sundhedstilbud skal udviklingen af vores service i borgernes nærområder fortsætte.

I kommunen har vi borgergrupper med større livsstilsudfordringer. Det har følger som nedsat fysisk og psykisk livskvalitet - og på sigt sygdom, hospitalsindlæggelser eller tilsvarende. Rundt om samme borgere rammes også pårørende. Direkte som indirekte. Det kan vi gøre bedre.

Vi vil derfor aktivere både pårørende, samarbejdspartnere og borgere. Vi skal ikke lade nogen stå alene - men skabe gennemtænkte indsats i fællesskab. Opsamle og aktivere viden, der kan gøre os bedre.

- Primær fokus på generel sundhed og forebyggelse gennem en aktiv, sund livsstil.
- Fokus på de unge og til dels de midaldrende.
- Streetaktiviteter til de andre byer. Simple, aktive oplevelser på gadeniveau til opsamling af de uorganiserede
- Bevægelse, kostvaner, livsstil
- Genoptræning og forebyggelse i forlængelse af de nuværende tilbud

**MENNESKET
FREMFOR
SYSTEMET**

**TIL FOR
BORGERE OG
ERHVERVSLIV**

Mads Skau / Borgmester kandidat

VI HAR FÅET STYR PÅ ØKONOMIEN

Nu skal vi videre i stærkt samarbejde.
Mød kandidaterne og hør vores vision
for en endnu bedre kommune.

